

ΥΠΕΣΔΔΑ

15

Ερικών,
κυρία

Κύριες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα εκπληρώνει σε μεγάλο βαθμό τους σκοπούς που αναφέρονται στην αιτιολογική έκθεση. Κωδικοποιεί και επικαιροποιεί την ισχύουσα νομοθεσία, ανακατανέμει την ύλη σε νέα τεύχη, συμπληρώνει κενά της νομοθεσίας, επιλύει προβλήματα που διαπιστώθηκαν στην εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας.

Δεν ανήλθα, βέβαια, στο Βήμα για να πω αυτό. Δικαιούμαι, ξέρετε, να έχω άποψη για το Εθνικό Τυπογραφείο και μάλιστα εξ ιδίας αντίληψης, αφού επί οκταετία διετέλεσα Γενικός Γραμματέας της Κυβέρνησης. Να γνωστοποιήσω, σε όσους δεν το γνωρίζουν, ότι τα σημαντικότερα κείμενα που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως παίρνουν το «τυπωθήτω» ως τελευταία υπογραφή από το Γενικό Γραμματέα της Κυβέρνησης.

Μέχρι το 2002 τελευταία υπογραφή ήταν του Υπουργού Δημόσιας Διοίκησης. Με δική μου πρωτοβουλία τότε και τη σύμφωνη γνώμη της τότε Υπουργού Δημόσιας Διοίκησης καταργήθηκε η τελευταία υπογραφή του Υπουργού και το «τυπωθήτω» τελειώνει με την υπογραφή του Γενικού Γραμματέα της Κυβέρνησης.

Να σας πω ακόμη ότι ο έλεγχος νομιμότητας των υπό δημοσίευση σημαντικών πράξεων της διοίκησης γινόταν ως το 2001, δηλαδή, ως την Αναθεώρηση του Συντάγματος τότε, από δύο παρόδρους του Συμβουλίου της Επικρατείας. Με την Αναθεώρηση του Συντάγματος απαγορεύτηκε στους δικαστές γενικά η άσκηση παράλληλων με τα δικαστικά τους καθήκοντα διοικητικών καθηκόντων και έτσι δεν μπορούσαν πλέον οι πάρεδροι του Συμβουλίου της Επικρατείας να ελέγχουν τα δοκίμια και τη νομιμότητα των υπό δημοσίευση πράξεων και ανατέθηκε και αυτή η δουλειά στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης.

Δηλαδή το δικό μου το γραφείο μέχρι το «τυπωθήτω» ήλεγχε τη νομιμότητα των πράξεων που ήταν υπό δημοσίευση. Η εξέλιξη αυτή με είχε οδηγήσει τότε στην άποψη που διατυπώνω και τώρα, ότι το Εθνικό Τυπογραφείο πρέπει να είναι μια αυτοτελής δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης με γενικό διευθυντή μετακλήτ, αν θέλετε. Και το λέω αυτό, επειδή είμαι φανατικά –και το έχω πει δημόσια πολλές φορές– υπέρ της κατάργησης όλων των ειδικών γραμματειών.

Αν δείτε το άρθρο 10 του νομοσχεδίου, θα δείτε τι κάνει ο Γενικός Γραμματέας της Κυβέρνησης.

Το Εθνικό Τυπογραφείο, εδώ και χρόνια, δεν έχει καμία σχέση με το Υπουργείο Δημόσιας Διοίκησης και ορθώς. Πέραν αυτού, είχε τότε ωριμάσει η ιδέα για συγκέντρωση όλων των εκτυπωτικών μονάδων του δημοσίου στο Εθνικό Τυπογραφείο ανεξαιρέτως. Και μάλιστα –ομολογώ με πολύ κόπο, διότι δεν υπήρχε ανταπόκριση από τις υπηρεσίες– μάζεψα τα στοιχεία του εξοπλισμού, των εκτυπωτικών και άλλων μονάδων από όλο το δημόσιο τομέα και τα έχω και τώρα σε ένα χαρτί –πόσα τυπογραφικά μηχανήματα, πόσες συνθετικές μηχανές, κοπτικές, κολλητικές, κ.ο.κ.– ό,τι διαθέτουν οι εκτυπωτικές μονάδες του δημοσίου.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ: Να τα δώσετε στον Υπουργό.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Επομένως, η πρόταση που καταθέτω, χωρίς αυτό να συνιστά άρνηση ψήφισης επί της αρχής του νομοσχεδίου, είναι αυτή. Μπορείτε και σήμερα να διατυπώσετε μια διάταξη όπου το Εθνικό Τυπογραφείο θα είναι αυτοτελής δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης. Θεωρώ ότι είναι νομοτεχνικά ευχερές να το κάνετε.

Έχετε μια εξουσιοδοτική διάταξη για έκδοση Προεδρικού Διατάγματος, άρθρο 1 παράγραφος 6, όπου λέτε ότι μπορεί να συνενώνονται μονάδες εκτυπωτικές του δημοσίου τομέα. Εγώ θα έλεγα να προβλεφθεί η υποχρεωτική συγκέντρωση όλων των εκτυπωτικών μονάδων στο Εθνικό Τυπογραφείο. Το δε Προεδρικό Διάταγμα να ρυθμίζει επιμέρους ζητήματα που προ-

κύπτουν από αυτήν την συγκέντρωση. Και βεβαίως μην εξαιρείτε την εκτυπωτική μονάδα του Υπουργείου Οικονομίας. Υποθέτω –αυτό θα συνέβαινε φοβάμαι και στο παρελθόν– ότι ο Υπουργός Οικονομίας δεν σας υπέγραφε το νομοσχέδιο αυτό αν δεν εξαιρούσατε αυτήν τη μονάδα!

Για τις δημοσιευτές πράξεις: Βγάζετε από την υποχρέωση δημοσίευσης δύο πράγματα, άρθρο 8 παράγραφος 1 –για να σας διευκολύνω λέω τους αριθμούς– περιπτώσεις β' και γ':

Η περίπτωση β' είναι βέβαια οι κανονιστικές πράξεις των δημοτικών αρχών. Αυτά τα είπαμε συζητώντας τον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων. Έχετε διαφορετική άποψη από αυτήν που πρότεινα όσον αφορά τη δημοσίευσή τους.

Ας πάω στη γ' περίπτωση. Εξαιρείτε τις υπερωριακές αμοιβές. Ξέρετε, κύριε Υπουργέ, πόσες φορές επέστρεψα αποφάσεις χορήγησης υπερωριακής αμοιβής ως μη νόμιμες; Μήπως γι' αυτό σας είπαν διάφοροι ενδιαφερόμενοι «βγάλτε τις έξω για να μην μας τις απορρίπτει ο γενικός γραμματέας της Κυβέρνησης»; Σας προτείνω να το ξαναβάλετε –κακώς το βγάξετε– να ελέγχονται και οι αποφάσεις που χορηγούν υπερωριακές αμοιβές ή άλλες παρεμφερείς αποδοχές, να είναι πράξεις δημοσιευτές, για να ελέγχονται, πρώτον, ως προς την νομιμότητά τους και δεύτερον, να υπάρχει διαφάνεια στη χορήγησή τους. Να ξέρουν οι συνάδελφοι, δημόσιοι υπάλληλοι τι υπερωριακές αμοιβές παίρνουν οι συνάδελφοί τους και γιατί. Γιατί το εξαιρείτε αυτό; Είναι κανένας ιδιαίτερος κόπος στο Εθνικό Τυπογραφείο; Πώς το είχε μέχρι σήμερα και τώρα το βγάξετε; Ποιο είναι το σκεπτικό που το βγάξετε; Και σας τα λέω αυτά με καλή πίστη και εξ ιδίας αντίληψης.

Έρχομαι τώρα στο θέμα του Μουσείου: Καμία αντίρρηση για την άσκηση της δραστηριότητας, καμία αντίρρηση για την ανάδειξη του Μουσείου. Αλλά δεν αντιλαμβάνομαι: νομικό πρόσωπο για την άσκηση αυτής της δραστηριότητας; Κύριοι συνάδελφοι, για δείτε τη σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου. Πρόεδρος ο Ειδικός Γραμματέας του Εθνικού Τυπογραφείου. Πρώτο πρόβλημα: διπλή θέση. Είναι Ειδικός Γραμματέας, προϊστάμενος ενιαίου διοικητικού τομέα και είναι και πρόεδρος νομικού προσώπου. Θα έχει δύο θέσεις, θα έχει δύο αμοιβές. Δεν είμαι αντίθετος στη σύσταση νομικού προσώπου μόνο γι' αυτόν το λόγο, αυτό είναι το λιγότερο. Διοικείται αυτό το νομικό πρόσωπο από το διοικητή, τον επικεφαλής του Εθνικού Τυπογραφείου και τα άλλα μέλη είναι δύο εκπρόσωποι των εργαζόμενων και δύο άλλα πρόσωπα οριζόμενα από τον Υπουργό, χωρίς ίχνος προδιαγραφών, χωρίς ίχνος κριτηρίων, «γιατί ο Κοσμίδης και όχι ο Φούσας». Έτσι, όποιους θέλει ο Υπουργός. Και τον κηπουρό του δηλαδή!

Διοικούμενο, λοιπόν, αυτό το νομικό πρόσωπο από τέτοια σύνθεση είναι κατανοητό ότι δεν έχει κανένα λόγο ύπαρξης. Και θα έχει και είκοσι επτά άτομα προσωπικό. Εγώ θα προσυπέγραφα να έχει τριάντα, αλλά αυτά τα άτομα, ως ειδικών προσόντων άτομα που ξέρουν από μουσεία κ.λπ., να έχει το Εθνικό Τυπογραφείο. Είναι ανάγκη να τα έχει ειδικά αυτοτελές νομικό πρόσωπο; Και είδατε την έκθεση του άρθρου 75 του Συντάγματος και την έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου. Τριάντα πέντε χιλιάδες ευρώ το χρόνο η αποζημίωση των πέντε μελών του διοικητικού συμβουλίου, εκ των οποίων ο ένας είναι ο επικεφαλής του Εθνικού Τυπογραφείου, δύο είναι εργαζόμενοι, υπάλληλοι του Εθνικού Τυπογραφείου και δύο από τον Υπουργό. Θα ήθελα να μου πείτε με ποιον τρόπο θα καταναίμετε αυτές τις τριάντα πέντε χιλιάδες ευρώ στα πέντε αυτά μέλη.

Κύριε Υπουργέ, δεν τιμά το Υπουργείο να προχωρεί σε τέτοιες ρυθμίσεις.

Νομίζω ότι τα δύο πρώτα κεφάλαια καλώς έχουν και αύριο στη συζήτηση επί των άρθρων θα σας κάνω κάποιες υποδείξεις. Εάν θέλετε, τις δέχεστε. Κάποιες από αυτές τις είπα ήδη τώρα.

Το τρίτο κεφάλαιο θα σας συνιστούσα ειλικρινά, αν δεν προλαβαίνετε μέχρι αύριο να το αναδιαμορφώσετε και να το κάνετε μια διέυθυνση, αν θέλετε, τμήμα στο Εθνικό Τυπογραφείο με πρόβλεψη επιπλέον προσωπικού, αποσύρετέ το και κάντε κάτι άλλο.

Με αυτές τις παρατηρήσεις κλείνω, καλώντας σας, όλα αυτά που είπα –και τα είπα, οφείλετε να ομολογήσετε, τελειώς καλόπιστα– ουσιαστικά και νομοτεχνικά να τα λάβετε υπόψη σας.

6-4-2011

φορία εκείνη η οποία πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψιν. Δηλαδή πραγματική κυκλοφορία σημαίνει τότε πράγματι ο πολίτης είχε τη δυνατότητα το προϊόν αυτό του Εθνικού Τυπογραφείου, το τεύχος, να το έχει στη διάθεσή του, ώστε να τεκμαίρεται με αμάρχτο πλέον κριτήριο ότι έλαβε γνώση της σχετικής διοικητικής πράξης για να αρχίσουν οι προθεσμίες και για να μη φαλκιδεύονται τα δικαιώματά του.

Μέχρι σήμερα ο κανόνας αυτός, που είναι πολύ σωστός, είχε διαμορφωθεί νομολογιακά. Αποτυπώνεται ρητά πλέον στο νόμο και αυτό διευκολύνει ώστε να λάβουμε υπ' όψιν και τις άλλες παραμέτρους της νομολογίας. Και με τον τρόπο αυτό να ξέρουμε σήμερα ότι δεν υπάρχει η παραμικρή αμφισβήτηση σ' αυτό τον τομέα.

Η μεγάλη όμως καινοτομία η οποία επέρχεται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε ό, τι αφορά το θέμα της διαφάνειας είναι η ακόλουθη και νομίζω ότι σ' αυτό τον τομέα δεν μπορεί να αμφισβητηθεί κανείς ότι αυτό έλειπε και γίνεται. Σήμερα η τεχνολογία επιτρέπει να είναι το Εθνικό Τυπογραφείο απόλυτα διαφανές σε ό, τι αφορά τις εκδόσεις του και ιδίως στα τεύχη τα οποία αποτυπώνουν τις διοικητικές πράξεις, τις νομοθετικές πράξεις. Ένα μέρος του Εθνικού Τυπογραφείου μέχρι σήμερα είχε καταστεί δυνατό να είναι προσβάσιμο και μέσω διαδικτύου.

Από την ψήφιση του νόμου αυτού καθιερώνεται η πλήρης προσβασιμότητα με εξαίρεση δύο τεύχη, το τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. και το τεύχος που αφορά το εμπορικό μητρώο. Και θέλουμε να ελπίζουμε ότι εφόσον ξεπεράσουμε κάποια προβλήματα θα ήταν δυνατόν να έχουμε πρόσβαση και στα τεύχη αυτά.

Κρατήσαμε την επιφύλαξη αυτή για να μη δημιουργούνται ζητήματα, αλλά θέλω να πιστεύω ότι πολύ σύντομα και γι' αυτά θα υπάρχει η απόλυτη δυνατότητα πρόσβασης και μέσω διαδικτύου. Σήμερα λοιπόν, με την εξαίρεση αυτών των δύο τευχών που ελπίζω, όπως σας είπα και πάλι να ξεπεραστεί, ο πολίτης ο οποίος μπορεί να έχει πρόσβαση γνωρίζοντας και την τεχνολογία στο διαδίκτυο, έχει τη δυνατότητα να έχει πρόσβαση -ανάγνωση δηλαδή- σε όλα τα τεύχη της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.

Δεν είναι ανάγκη να παίρνει το τεύχος, δεν είναι ανάγκη να πάει ούτε καν στα Κ.Ε.Π.. Κι εκεί μέχρι σήμερα είχε πρόσβαση. Μπορεί ο ίδιος να έχει αυτήν την πρόσβαση, κάτι που είναι ιδιαίτερα σημαντικό, γιατί αυτό του επιτρέπει, ακόμα και όταν βρίσκεται εκτός Ελλάδος ή όταν θέλει για συγκεκριμένους λόγους να ερευνήσει κάτι, εκεί να έχει αυτήν τη δυνατότητα της πρόσβασης. Δεν σταματήσαμε εδώ.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Ξαναλέτε το πρόβλημα για το τεύχος ανωνύμων εταιρειών;

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Μάλιστα. Σ' αυτές τις δύο περιπτώσεις που αφορούν το εμπορικό μητρώο από τη μία πλευρά και τα θέματα των ανωνύμων εταιρειών, αυτή η για οποιονδήποτε λόγο πρόσβαση μπορούσε να δημιουργήσει προβλήματα.

Έχει τεθεί το ζήτημα, κυρίες Κοσμιδή. Ομολογώ ότι δεν με βρίσκει σύμφωνο στον τομέα αυτό. Θα μπορούσαμε να το συζητήσουμε αυτό το πράγμα και στη συζήτηση επί των άρθρων, αν μου επιτρέπετε, και θα μπορούσαμε ενδεχομένως αυτό να το αφαιρέσουμε και από μέσα εάν νομίζετε ότι δεν δημιουργείται πρόβλημα. Εγώ θα ήμουν διατεθειμένος να το κάνω αυτό, ώστε να έφευγε αυτή η αδυναμία της πρόσβασης την οποία έχουμε καθιερώσει με τις σχετικές διατάξεις στα δύο αυτά τεύχη. Ομολογώ ότι δεν με ικανοποιεί το γεγονός ότι έχουμε και σ' αυτά τα δύο τεύχη αυτά τα εμπόδια. Εν πάση περιπτώσει, γι' αυτόν το λόγο υπάρχει αυτού του είδους η εξαίρεση.

Δεν σταμάτησε όμως στο γεγονός ότι υπάρχει, όπως σας είπα και πάλι, η προσβασιμότητα μέσω διαδικτύου. Υπάρχουν δύο άλλες καινοτομίες: Πρώτον, το γεγονός ότι υπάρχει η διευκόλυνση για τους ανθρώπους της δημόσιας ζωής για δωρεάν χορήγηση του τεύχους της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.

Επίσης, καθιερώνεται έκπτωση 50% για εκείνους που έχουν περισσότερη ανάγκη την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως για λόγους διαφάνειας, δηλαδή για τους ανθρώπους του ηλεκτρονικού και του γραπτού Τύπου. Αυτό καθιερώνεται γιατί είναι

λογικό εκείνοι που έχουν την ελεγκτική δραστηριότητα να έχουν και μεγαλύτερη δυνατότητα πρόσβασης.

Τέλος, θα ήθελα να αναφέρω το θέμα που δημιουργήθηκε σχετικά με το Μουσείο. Θα το δούμε στα άρθρα και θα συζητήσουμε για τα θέματα αυτά και αύριο. Ποια ήταν η ιδέα της δημιουργίας του Μουσείου; Σας είπα και στην αρχή ότι σήμερα στο Εθνικό Τυπογραφείο υπάρχει ένας πολύ σημαντικός πλούτος που είναι εθνικός πλούτος. Είναι τα ίδια τα μηχανήματα τα οποία υπάρχουν και που συνδέονται με τη διαχρονική πορεία του Εθνικού Τυπογραφείου όχι μόνο σ' ό, τι αφορά την εξέλιξη της τεχνολογίας, αλλά σε ό, τι αφορά τη χρησιμοποίησή του σε διάφορες φάσεις της ελληνικής ιστορίας.

Είναι επίσης οι εκδόσεις που υπάρχουν, εκδόσεις σπάνιες, εκδόσεις πολύτιμες, εκδόσεις μεγάλης αξίας, όχι μόνον οικονομικά. Πρέπει να συντηρηθεί αυτός ο πλούτος και ως προς την υλικοτεχνική υποδομή και ως προς τα προϊόντα που μας έδωσε μέχρι σήμερα η εθνική τυπογραφία.

Άκουσα τις απόψεις που εκτέθηκαν. Πρέπει να σας εξηγήσω ότι κι εγώ είχα προβληματιστεί αρκετά. Φυσικά, όπως έχει σήμερα η δομή του Εθνικού Τυπογραφείου, νομίζω ότι το συνομολογούμε πως δεν θα μπορούσε να δημιουργηθεί Μουσείο και Βιβλιοθήκη.

Ποιος όμως είναι ο στόχος αυτού του μουσείου; Ο στόχος είναι όχι μόνο να είναι δυνατή η διατήρηση αυτού του πλούτου σε επίπεδο εκδόσεων και σε επίπεδο μηχανικού εξοπλισμού ο οποίος υπήρχε, αλλά να είναι προσβάσιμο και επιπλέον -και το κυριότερο- να μπορεί να καταστεί αντικείμενο έρευνας και ερευνητικής αξιοποίησης.

Να λοιπόν ποιοι είναι οι δύο λόγοι που μας οδήγησαν στο να φτιάξουμε αυτό το νομικό πρόσωπο. Ο πρώτος λόγος είναι ότι όταν φτιάξεις μία δημόσια υπηρεσία -και φυσικά θα την έφτιαχνες σε επίπεδο διεύθυνσης- τότε από εκεί και πέρα αυτή η υπηρεσία δεν θα ήταν δυνατόν, με την ευλογισία εκείνη που επιβάλλεται σ' αυτούς τους ερευνητικούς σκοπούς στη δυνατότητα πρόσβασης, να είναι στην υπηρεσία όλων εκείνων που θέλουν να πληροφορηθούν αυτό το οποίο είναι προϊόν του Εθνικού Τυπογραφείου διαχρονικά.

Φαντάζεται κανείς τι θα χρειαζόταν μία τέτοια υπηρεσία, παραδείγματος χάριν, για να πάρει ένα κοινοτικό πρόγραμμα ή να συνεργαστεί με έναν οποιονδήποτε ο οποίος θα ήθελε ερευνητικά να δουλέψει εκεί μέσα; Ξέρουμε όλοι από δημόσιο λογιστικό και ξέρουμε όλοι τι θα σήμαινε η αδυναμία αξιοποίησης όλου αυτού του υλικού εξαιτίας προβλημάτων που δεν έχουν να κάνουν σε τίποτε απολύτως -το επαναλαμβάνω- με όρους διαφάνειας.

Το δεύτερο: Έχετε την εντύπωση, κύριοι συνάδελφοι, ιδίως όσοι έχετε ασκήσει κυβερνητικά καθήκοντα, ότι μία δημόσια υπηρεσία, μία ολόκληρη διεύθυνση, θα κόστιζε λιγότερο; Θα κόστιζε λιγότερο από πλευράς κτηρίου; Καταβαίνετε στην περίπτωση αυτή ότι βεβαίως θα έπρεπε να διαμορφωθεί ένα κτήριο σε διεύθυνση ή να επεκταθεί το ήδη υφιστάμενο σε επίπεδο διεύθυνσης.

Το υπαλληλικό δυναμικό θα πρέπει να προσληφθεί εξ επαρχίας με όλα τα προβλήματα που δημιουργούνται -και το ξέρετε ότι δημιουργούνται τα προβλήματα αυτά- σε ό, τι αφορά την ιεραρχία η οποία θα δημιουργηθεί και πρέπει να δημιουργηθεί. Αλλιώς θα έπρεπε να δουλέψουμε μέσω μετατάξεων κ.λπ., αλλά για έναν τομέα ο οποίος -το τονίζω- χρειάζεται μία ευλογισία για τους λόγους που εξήγησα, όχι για τίποτε άλλο. Όπως αντιλαμβάνεστε -και άλλωστε το βλέπετε μέσα- όλες οι προσλήψεις θα γίνονται μέσα από τις κείμενες διατάξεις και φυσικά σύμφωνα με τη νομοθεσία που δίνει γενικότερα τις προσλήψεις αυτού του είδους. Δεν πάμε να κάνουμε κάτι διαφορετικό.

Εκείνο λοιπόν το οποίο τονίζω είναι το εξής: Σε ό, τι αφορά τα έξοδα, θα ήταν περισσότερα αν ήταν μία κοινή δημόσια υπηρεσία.

Άκουσα τον κ. Κοσμιδή να λέει σχετικά με το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους για 35.000 ευρώ έξοδα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου σε ένα χρόνο.

Κυρίες Κοσμιδή, κι εγώ είδα αυτήν τη διατύπωση και με εξέπληξε ιδιαίτερα. Δεν ξέρω από πού βγήκε και δεν έχει καμία σχέση. Διότι, παραδείγματος χάριν, έχουμε κάνει και το αντί-

στοιχο ταμείο μέσα στο χώρο του Υπουργείου, το Ταμείο Αλληλοβοηθείας, που το ψηφίσαμε εδώ μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα. Και ξέρω ποιες είναι οι αποζημιώσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και δεν έχουν καμία σχέση μ' αυτούς τους αριθμούς. Ο αριθμός που αναφέρει το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους είναι υπερβολικός. Δεν έχει καμία σχέση και επειδή εδώ είμαστε, υπάρχει και κοινοβουλευτικός έλεγχος.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Είναι δική σας έκθεση. Το άρθρο 75 του Συντάγματος το αναφέρει. Εσείς την υπογράφετε.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Το είδα, κύριε Κοσμίδη. Με συγχωρείτε πάρα πολύ. Σας είπα και πάλι ότι η πρόβλεψη αυτή δεν σημαίνει ότι τόσο κοστίζει.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Βάλτε μία παράγραφο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Έβαλε ένα ανώτατο όριο το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους. Το όριο αυτό είναι πολύ υψηλό. Κύριε Κοσμίδη, ξέρετε πάρα πολύ καλά τη λειτουργία του Γενικού Λογιστηρίου. Βάζει ανώτατα όρια. Δεν λέει «τόσο θα στοιχίσει». Είμαστε εδώ, όταν δημιουργηθεί το Μουσείο να μας κάνετε έλεγχο για να δούμε πραγματικά πόσο θα κοστίσει. Δεν το ξέρετε αυτό, ότι δηλαδή βάζει ανώτατα όρια;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Είναι η έκθεση του άρθρου 75 του Συντάγματος υπογραφόμενη από τον Υπουργό.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Το Γενικό Λογιστήριο θέτει ανώτατα όρια με την εμπειρία που έχει ενδοχόμενως από τη λειτουργία άλλων νομικών προσώπων. Αλλά δεν έχει καμία σχέση με τη λειτουργία αυτού του νομικού προσώπου, όταν βλέπετε ποια είναι η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου. Είναι μία σύνθεση η οποία δεν προβλέπει άλλες αμοιβές πέραν εκείνης που αφορά την κάθε συνεδρίαση. Ούτε το 1/3 δεν πρόκειται να είναι απ' αυτό που αναφέρει το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους. Ανώτατο όριο έβαλε.

Δεν το ξέρετε, κύριε Κοσμίδη, ότι το Γενικό Λογιστήριο βάζει ανώτατα όρια και δεν λέει ότι «τόσο ακριβώς θα κοστίσει»;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Είναι δική σας υπογραφή. Τι δουλειά έχει το Γενικό Λογιστήριο;

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Δεν διαφωνώ, κύριε Κοσμίδη. Με συγχωρείτε πάρα πολύ. Εδώ αυτήν τη στιγμή ως συνήθως, επειδή έχετε την εμπειρία, χρησιμοποιείτε την εμπειρία κατά βούληση.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Προσπαθώ να σας βοηθήσω.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Βεβαίως, κύριε Κοσμίδη, γιατί μένετε σε κάτι λεπτομέρειες, λες και δεν ξέρετε ότι το Γενικό Λογιστήριο, έχει τη δική του λογική.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Είναι λεπτομέρεια αυτή;

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Βεβαίως, κύριε Κοσμίδη, γιατί όταν κάθεστε και μου λέτε ότι το πρόβλημά σας είναι τα 35.000 ευρώ που, κατ' εκτίμηση, μπορεί να στοιχίζει το Διοικητικό Συμβούλιο, με συγχωρείτε πάρα πολύ. Πέραν του ότι είναι υπερβολή, σας λέω -και ίσως θα το δείτε στην πορεία- ότι δεν είναι τόσο.

Με συγχωρείτε, η σοβαρότητα της αντιμετώπισης του νομικού προσώπου είναι το γεγονός ότι θα στοιχίζει στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου 35.000 ευρώ το χρόνο, μπροστά στην αξιοποίηση όλου αυτού του πλούτου; Εκεί είναι το πρόβλημά μας;

Εν πάση περιπτώσει, σας το λέω: Είναι υπερβολικό το ποσό αυτό. Είναι εκτίμηση ανωτάτου ορίου. Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να φτάσει αυτό το ποσό.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Να καταγραφεί.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Βεβαίως και να καταγραφεί και να έχουμε έλεγχο στον πρώτο χρόνο που θα λειτουργήσει για να δούμε πόσο θα κοστίσει η αποζημίωση του Διοικητικού Συμβουλίου. Σας λέω: Κάντε μας έλεγχο για να δείτε πόσο κοστίζει ετησίως το Διοικητικό Συμβούλιο του Ταμείου Αλληλοβοηθείας που δημιουργήσαμε εδώ και που θα έχει

περίπου τις ίδιες αμοιβές. Ελάτε να το δούμε και να δούμε πόσο έλεγε τότε η αντίστοιχη εκτίμηση του Γενικού Λογιστηρίου.

Σας το ξαναλέω: φτιάχνουμε ένα νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου για να έχει την ευελιξία της αξιοποίησης ενός τέτοιου αρχαιακού υλικού, όταν ξέρουμε ποιες αγκυλώσεις μπορεί να προκύψουν αν δημιουργήσουμε μία κλασική δημόσια υπηρεσία.

Δεν ξέρουμε ότι τα μουσεία και οι βιβλιοθήκες έχουν μεγαλύτερη δυνατότητα αξιοποίησης μέσα απ' αυτήν τη νομική τους μορφή;

Δεν ξέρουμε, παραδείγματος χάρη, ότι στις περισσότερες περιπτώσεις μουσεία και βιβλιοθήκες, κύριε Κοσμίδη, δημιουργούνται με τη μορφή νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου; Ακόμα και στον κώδικα δίνουμε τη δυνατότητα αυτή να δημιουργούν οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης τέτοια πράγματα. Θα τη στερήσουμε στο Εθνικό Τυπογραφείο; Δηλαδή, δεν μας νοιάζει το να φτιάξουμε μια δημόσια υπηρεσία παραπάνω, αλλά μας νοιάζει να δημιουργήσουμε ένα νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου; Μας «μαραίνει» δηλαδή η χωριστή νομική προσωπικότητα; Αυτή είναι η διαφορά μεταξύ μείωσης γραφειοκρατικών μονάδων και αύξησης, εάν θα δηλαδή έχουν τη δομή οργανικής μονάδας του κράτους ή εάν θα έχουν χωριστή νομική προσωπικότητα;

Σέβομαι την άποψή σας. Σας λέω ποια ήταν τα επιχειρήματα, τα οποία έπεισαν εμάς να προχωρήσουμε σε αυτήν την ρύθμιση και όχι να βάλουμε μια παραπάνω υπηρεσία.

Επειδή όμως μου ετέθησαν -και καταλήγω μ' αυτό, γιατί σας είπα ότι θα μιλήσουμε και αύριο- δύο-τρία ερωτήματα, θα απαντήσω. Έθεσε ένα θέμα ο κ. Κουβέλης. Ο κ. Κουβέλης είπε για το θέμα, το οποίο αφορά το κτήριο της Σανταρόζα. Είναι αλήθεια ότι το Εθνικό Τυπογραφείο και ο Γραμματέας του Εθνικού Τυπογραφείου ο κ. Γεωργιάδης -και θεωρώ μάλιστα ότι είναι και διαχρονικό το αίτημα- προσπάθησε ακριβώς να εξασφαλίσει αυτή τη δυνατότητα. Για λόγους που σέβομαι απολύτως, το Υπουργείο Δικαιοσύνης δεν στέργει προς αυτήν την κατεύθυνση. Σας λέω ότι σε καμία περίπτωση δεν «πετώ» το πρόβλημα εκεί.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Τι θα το κάνετε;

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Ελέγχθη από το Υπουργείο Δικαιοσύνης ότι το χρειάζεται, ότι του είναι απαραίτητο. Εμείς θα συνεχίσουμε την προσπάθεια.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Αφού είναι άδείο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Έχει προγραμματίσει το Υπουργείο Δικαιοσύνης τι θα το κάνει. Επειδή πράγματι έχετε δικίο, κύριε Κουβέλη, στον τομέα αυτόν, εγώ θα ήθελα να σας πω ότι θα προσπαθήσουμε ακριβώς να αξιοποιήσουμε αυτό το κτήριο και να το πάρουμε.

Συμφωνώ επίσης και με τις δύο παρατηρήσεις που έγιναν προηγουμένως από τον εισηγητή της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, αλλά και από τον κ. Κοσμίδη. Πρώτον, πραγματικά θα ήθελα -και θα το δούμε και στα άρθρα αύριο, αλλά το λέω και από τώρα- να προστεθεί στην παράγραφο 2 του άρθρου 1, η φράση «και διοικητική μονάδα», εκτός από τεχνική παραγωγική μονάδα. Άρα η παράγραφος 2 να διατυπωθεί ως εξής: «Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί διοικητική και τεχνική παραγωγική μονάδα γραφικών τεχνών».

Επίσης, πράγματι σ' αυτό που είπε ο κ. Κοσμίδης θεωρώ ότι η εξουσιοδότηση που υπάρχει για τη σύμπτυξη των εκτυπωτικών μονάδων του ελληνικού δημοσίου θα πρέπει ελεύθερα να δίνει τη δυνατότητα με προεδρικό διάταγμα να συμπτύσσονται στο Εθνικό Τυπογραφείο και να απορροφώνται απ' αυτό όλες οι εκτυπωτικές μονάδες χωρίς εξαίρεση. Τη στιγμή μάλιστα κατά την οποία είναι γνωστό ότι δεν υπογράφει για την έκδοση ενός τέτοιου προεδρικού διατάγματος μόνον ο Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, αλλά βεβαίως και ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών και ο κατά περίπτωση αρμόδιος Υπουργός. Αυτό σημαίνει ότι εάν υπάρξουν σοβαρές αντιρρήσεις, δεν υπάρχει στην περίπτωση αυτή δυνατότητα έκδοσης του σχετικού προεδρικού διατάγματος.

Κατόπιν τούτου αποδέχομαι την πρόταση που έκανε ο κ. Κοσμίδης και φεύγει η εξαίρεση «εξαιρουμένης εκτυπωτικής

κοσμιοής.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Λησμόνησα στην πρωτολογία μου να προσυπογράψω την πρόταση του κ. Κουβέλη για το ακίνητο της Σανταρόζα. Νομίζω ότι πρέπει να συνεχιστούν οι προσπάθειες να γίνει εκεί το Μουσείο του Εθνικού Τυπογραφείου.

Κύριε Υπουργέ, θα σας συνιστούσα ο χρόνος έναρξης της ισχύος του νόμου να είναι η 1η Ιανουαρίου 2007 και όχι η 1η Σεπτεμβρίου 2006. Οι λόγοι είναι δύο:

Πρώτον, φοβάμαι ότι θα ασκήσετε πίεση να ετοιμαστούν τα πράγματα νωρίτερα και ότι γι' αυτό δεν θα υπάρξει ανταπόκριση. Έτσι θα υποχρεωθείτε δια νόμου να παρατείνετε το χρόνο έναρξης.

Δεύτερον, υπάρχει ένας ουσιαστικός λόγος. Τα τεύχη αριθμούνται κατ' έτος, από την 1η Ιανουαρίου μέχρι την 31η Δεκεμβρίου. Εσείς τώρα θα αρχίσετε την αρίθμηση από την 1η Σεπτεμβρίου; Είναι και αυτός ένας πρόσθετος λόγος για να αλλάξετε το χρόνο έναρξης.

Προτείνω στην πρωτολογία μου την απόλειψη της παραγράφου 3 του άρθρου 1, παράγραφος 1, στην οποία συνηγόρησε τώρα και ο κ. Κουβέλης, διότι πρέπει να έχουμε νομιμότητα και διαφάνεια. Ο προληπτικός έλεγχος της νομιμότητας πριν γίνει η δαπάνη έχει μεγαλύτερη σημασία και βάρος απ' ό,τι ο κατασταλτικός έλεγχος. Εάν δεν δημοσιευτεί η απόφαση περί υπερωριών και φτάσει στον πάρεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και πει ότι δεν υπάρχει εξουσιοδότηση για την απόφαση και κακώς χορηγούνται οι υπερωρίες, το πράγμα θα καλυφθεί εκ των υστέρων είτε λόγω συγγνωστής πλάνης είτε για κάποιους άλλους λόγους είτε με νομιμοποίηση της δαπάνης από τη Βουλή. Άνθρακες ο θησαυρός. Θεωρώ αναγκαίο για λόγους ουσιαστικού ελέγχου της νομιμότητας να διατηρηθεί αυτός ο έλεγχος ως είχε μέχρι τώρα με την απόλειψη αυτής της παρα-

γράφου.

Ο δεύτερος λόγος είναι η διαφάνεια. Είναι καλό να ξέρουν οι πάντες ποιοι και γιατί παίρνουν υπερωρίες που συχνά είναι πλασματικές και συχνά δημιουργούν άνιση εισοδηματική μεταχείριση ομοίων εργαζόμενων. Αυτό πρέπει να είναι διαφανώς γνωστόν σε όλους.

Διαγράψατε την εξαίρεση του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών από τη δυνατότητα με προεδρικό διάταγμα να συγχωνεύονται εκτυπωτικές μονάδες. Ευχαριστώ, διότι το προέτεινα. Βεβαίως εγώ προέτεινα το μείζον που είναι η υποχρεωτική συγχώνευση. Διότι με τη δυνητικότητα βγάλατε μεν την εξαίρεση του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών αλλά όποτε κτυπήσετε την πόρτα του οιοδήποτε Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών αυτές οι εκτυπωτικές μονάδες να συγχωνευτούν στο Εθνικό Τυπογραφείο θα συναντήσετε τοίχο. Και δεν θα είναι ο Υπουργός αυτός που θα φέρει αντίρρηση, διότι φαντάζομαι ότι να έχει να ασχοληθεί με πολύ σοβαρότερα πράγματα από την εκτυπωτική μονάδα του Υπουργείου του. Ο λόγος θα είναι οι εργαζόμενοι, διότι οι εργαζόμενοι στην εκτυπωτική μονάδα του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών είναι γνωστόν ότι έχουν προνομιακή μεταχείριση με ειδικά επιδόματα που δεν τα έχουν οι εργαζόμενοι στο Εθνικό Τυπογραφείο. Έτσι δεν θα θέλουν να συγχωνευτούν με άλλες μονάδες.

Είπατε για την ευελιξία που πρέπει να έχει το Μουσείο και ότι γι' αυτό κάνετε νομικό πρόσωπο. Μιλήσατε για προγράμματα κ.λπ. Κύριε Υπουργέ, γνωρίζετε όσο και εγώ ότι οι χρηματοδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης πάνε πιο εύκολα σε δημόσιους φορείς απ' ό,τι σε ιδιωτικούς. Αυτό το λέω με έμφαση. Το Εθνικό Τυπογραφείο όλα αυτά τα χρόνια δεν πήρε χρήματα από τα κοινοτικά πλάγια στήριξης για την αναβάθμισή του; Θα σας το πει ο ειδικός γραμματέας. Νομίζετε ότι η αναβάθμιση του Εθνικού Τυπογραφείου από άποψη εξοπλισμού και άλλων τινών έγινε με εθνικούς πόρους; Έγινε και με κοινοτικές χρηματοδοτήσεις. Το Εθνικό Τυπογραφείο είναι αυτοτελής δημόσια υπηρεσία και έπαιρνε τα λεφτά.

Γιατί δεν μπορεί να τα παίρνει και για το Μουσείο το Εθνικό Τυπογραφείο ως αυτοτελής υπηρεσία; Μην το φέρνεται αυτό σαν παράδειγμα, δηλαδή ότι θα παίρνετε πιο εύκολα λεφτά επειδή το Μουσείο θα είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου.

Κλείνω με την αναφορά που κάνατε στο θέμα για το διοικητικό συμβούλιο και για τα λεφτά. Είπατε ότι δεν ξέρω ποιος από το Γενικό Λογιστήριο έγραψε αυτό το ποσόν. Αυτό το ποσόν δεν το έγραψε το Γενικό Λογιστήριο, ο διευθυντής του. Εγώ μιλάω για την ειδική έκθεση του άρθρου 75 του Συντάγματος που την υπογράφει ο Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών. Εσείς έχετε υπογράψει ότι η δαπάνη θα είναι περίπου 35.000 ευρώ περίπου το χρόνο. Το έχει γράψει και το Γενικό Λογιστήριο. Εντάξει, σας διέλαθε. Πείτε ότι δεν το προσέξατε και θα δεχθώ την εξήγηση ότι δεν το προσέξατε. Πάντως τώρα δεν μπορεί να γίνει τίποτα άλλο από το να αρκεστούμε στη δήλωσή σας ότι αποζημιώσεις αυτών των πέντε μελών του Διοικητικού Συμβουλίου θα είναι αισθητά μικρότερες από το προ-

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Παρ' όλες τις επιφυλάξεις που διατύπωσα και χθες για μερικές διατάξεις των άρθρων που περιέχονται στα δύο πρώτα κεφάλαια, τα άρθρα αυτά των δύο πρώτων κεφαλαίων θα τα ψηφίσω. Όμως, θα κάνω κάποιες παρατηρήσεις πολύ συγκεκριμένες και, αν θέλει η πολιτική ηγεσία, ας παρακολουθεί, γιατί θα αναφέρομαι σε συγκεκριμένα άρθρα και παραγράφους.

Άρθρο 8 παράγραφος 3. Σήμερα η Βουλή αποφασίζει ποιες πράξεις είναι δημοσιευτές και ποιες όχι. Μάλιστα, χαίρομαι που δεχτήκατε την πρόταση που υπέβαλα χθες να είναι στις δημοσιευτές πράξεις και οι αποφάσεις που έχουν σχέση με τις υπερωριακές αμοιβές. Όμως, με την εξουσιοδότηση που δίδετε με την παράγραφο 3 του άρθρου 8, είναι πολύ πιθανό με πράξη της εκτελεστικής εξουσίας να αναιρεθεί και να ακυρωθεί αύριο απόφαση της νομοθετικής εξουσίας. Δηλαδή, αυτό που σήμερα δεχθήκατε ως δημοσιευτές πράξεις -τις αποφάσεις για τις υπερωριακές αμοιβές- μεθαύριο με προεδρικό διάταγμα μπορείτε να τις βγάλετε. Θα έλεγα ότι αυτό δεν είναι κομψό και είμαι αντίθετος. Από τη στιγμή που αναφέρετε αναλυτικά και περιοριστικά τις δημοσιευτές πράξεις και η Βουλή καθορίζει ποιες είναι οι δημοσιευτές πράξεις, δεν επιτρέπεται να μπορεί η εκτελεστική εξουσία να ακυρώνει, έστω και μερικά, αυτήν την πράξη της Βουλής. Επομένως, συνιστώ, υποδεικνύω την απόλειψη της παραγράφου 3 του άρθρου 8. Εάν θέλετε μία πράξη στο μέλλον να μην είναι δημοσιευτέα για οποιοδήποτε λόγο ή κάποια μη δημοσιευτέα να είναι δημοσιευτέα, μπορεί να γίνει αυτό με μία διάταξη της Βουλής και εξήγησα το σκεπτικό.

Άρθρο 10 παράγραφος 2. Δεν θυμάμαι αν ίσχυε αυτό, αλλά αυτή η παράλληλη άσκηση της αρμοδιότητας του Γενικού Γραμματέα δεν με βρίσκει σύμφωνο νομοτεχνικά. Εγώ θα έλεγα ότι, όταν κωλύεται ο Γενικός Γραμματέας για κάποιο λόγο, τότε το «τυπωθήτω», την άδεια δημοσίευσης, να τη δίνει κάποιος από το γραφείο του. Το εκ παραλλήλου τι σημαίνει δηλαδή; Μια ο ένας, μια ο άλλος; Συναρμοδιότητα θα έχει ο Γενικός Γραμματέας της Κυβέρνησης με τον προϊστάμενο του νομικού γραφείου, συναρμοδιότητα καθορίζετε; Τότε πείτε το και στην παράγραφο 1, ότι την άδεια δίνουν και ο ένας και ο άλλος ή όποιος να είναι από τους δύο. Νομοτεχνικά αυτό δεν είναι σωστό. Την άδεια τη δίνει ο Γενικός Γραμματέας. Όταν κωλύεται, η υπογραφή του αναπληρώνεται από κάποιον που ορίζει αυτός. Είναι νομοτεχνική παρατήρηση και νομίζω ότι πρέπει να τη δεχθείτε.

Άρθρο 11 παράγραφος 1. Συνηγορώ με την πρόταση του εισηγητή, του κ. Βλατή, ότι πρέπει αυτή η αρμοδιότητα για τα λογότυπα κ.λπ. να είναι στον Ειδικό Γραμματέα του Εθνικού Τυπογραφείου. Δεν νομίζω ότι χρειάζεται απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών κ.λπ.. Νομίζω ότι και αυτό μπορείτε να το δεχθείτε.

Άρθρο 18 παράγραφος 2. Από τη δωρεάν πρόσβαση μέσω διαδικτύου εξαιρείτε τα τεύχη των Ανωνύμων Εταιρειών, των Ε.Π.Ε. και του Γενικού Εμπορικού Μητρώου. Θεωρώ ότι δεν πρέπει να υπάρχει αυτή η εξαίρεση. Αντιλαμβάνομαι, βέβαια, ότι καλόν είναι να έχει έσοδα το Εθνικό Τυπογραφείο από αυτούς που θέλουν να αγοράσουν αυτά τα τεύχη, αλλά πλην αυτής της δικαιολογίας δεν υπάρχει άλλη. Από τη στιγμή που όλοι συμφωνούμε ότι πρέπει ο πολίτης να έχει ευχερή πρόσβαση σε όλα τα τεύχη της «Εφημερίδας της Κυβερνήσεως», δεν βλέπω κανένα λόγο, πλην του οικονομικού, για να υπάρχει αυτή η εξαίρεση. Νομίζω ότι αυτός ο λόγος δεν είναι επαρκής, για να δικαιολογήσει την εξαίρεση, και πιστεύω ότι πρέπει να απαλείψετε και αυτήν την εξαίρεση.

Άρθρο 18 παράγραφος 5. Αυτό που λέτε για τον πολίτη που είναι άπορος και παίρνει δωρεάν τεύχη ολίγον με στενοχωρεί. Είμαστε στο 2006, είμαστε στην Ευρωζώνη και δεν ξέρω αν

πρέπει να βάλουμε αυτήν την έννοια. Δηλαδή, θα σας φέρνει κάποιοι πιστοποιητικό απορίας -δεν ξέρω ποιοι τα δίνουν τώρα, οι εκκλησίες, οι δήμοι;- και θα παίρνει δωρεάν τεύχος; Κάπως με ενοχλεί αυτή η παράγραφος.

Έκλεισα με τα δύο πρώτα κεφάλαια. Οι παρατηρήσεις μου είναι καλόπιστες, περισσότερο νομοτεχνικές και σας παρακαλώ να τις δείτε, για να υπάρξουν οι διορθώσεις.

Έρχομαι στο τρίτο κεφάλαιο. Δεν θα επαναλάβω αυτά που είπα χθες. Όμως, θα πω ότι, όπως συνιστάται αυτό το νομικό πρόσωπο, μου θυμίζει τηρουμένων των αναλογιών τις θυγατρικές επιχειρήσεις. Δηλαδή, έχουμε τον κορμό, το Εθνικό Τυπογραφείο, και συνιστούμε μία θυγατρική του Εθνικού Τυπογραφείου με τη μορφή νομικού προσώπου. Αυτό καταφαίνεται από πολλά στοιχεία, διότι όλα τα μουσειακά αντικείμενα, αυτά που θα εκτίθενται, είναι στο Εθνικό Τυπογραφείο και η διοίκηση είναι από το Εθνικό Τυπογραφείο.

Ας έλθω στη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου. Πέραν της παρατήρησης που έκανα και εγώ χθες ότι τα δύο πρόσωπα που θα ορίζονται από τον Υπουργό πρέπει να είναι άτομα που θα έχουν γνώσεις αρχειοθέτησης, ταξινόμησης, να έχουν και κάποια εμπειρία από μουσεία κ.λπ., η σύνθεση είναι πενταμελής, δηλαδή έχουμε μία ολιγομελή σύνθεση. Πρόεδρος είναι ο Ειδικός Γραμματέας του Εθνικού Τυπογραφείου. Εάν θέλετε να είναι πραγματικά ανεξάρτητο νομικό πρόσωπο και να έχει μία αυτοτέλεια ως νομικό πρόσωπο, θα πρέπει να είναι Πρόεδρος κάποιο άλλο πρόσωπο με τα προσόντα που είπαμε ότι πρέπει να έχει.

Δύο εργαζόμενοι του Εθνικού Τυπογραφείου, εκλεγόμενοι, θα είναι μέλη του διοικητικού συμβουλίου ενός τρίτου νομικού προσώπου. Αυτό έχει ξαναγίνει ποθενά; Εγώ ξέρω ότι εκπρόσωποι των εργαζομένων στη διοίκηση φορέων είναι εργαζόμενοι από το φορέα στο διοικητικό συμβούλιο του οποίου μετέχουν. Δεν έχω ξαναδεί να εκλέγονται σε ένα φορέα κάποιοι εκπρόσωποι, οι οποίοι θα είναι εκπρόσωποι στην συνδιοίκηση κάποιου άλλου φορέα.

Για μένα είναι αδιανόητο και ακατανόητο, εκπρόσωποι εργαζομένων άλλου φορέα, που είναι το Εθνικό Τυπογραφείο, να συνδιοικούν ένα τρίτο νομικό πρόσωπο. Αυτά είναι ακατανόητα πράγματα από άποψη Δημοσίου Δικαίου. Και αν μου βρείτε άλλο ένα τέτοιο παράδειγμα, τότε παίρνω πίσω την παρατήρηση. Δεν θα βρείτε ούτε ένα. Για πείτε μου, δηλαδή, αύριο θα έχετε είκοσι επτά εργαζόμενους και από αυτούς δεν θα μετέχει κανένας στην διοίκηση και θα μετέχει από άλλο φορέα; Για σκεφτείτε τα αυτά τα πράγματα.

Όλες αυτές οι διατάξεις για τη σύσταση νομικού προσώπου, πέραν της αντίληψης, φιλοσοφίας που έχω κατά της ίδρυσης, χωρίς φειδώ, νομικών προσώπων, θα έλεγα ότι είναι εκτρωματικές. Η σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου αυτού του φορέα δεν είναι μόνο παράδοξη, είναι εκτρωματική.

Για τα νομικά πρόσωπα, κύριε Υπουργέ, το 1997 είχε ψηφιστεί ένας νόμος για την περιστολή των δημοσίων δαπανών, είχε συγκροτηθεί μια πενταμελής επιτροπή γενικών γραμματέων, όπου συμμετείχα και εγώ -πρωταγωνιστούσα θα έλεγα- η οποία είχε σκοπό αφενός μεν να γνωματεύει για συγχωνεύσεις, καταργήσεις, μεταφορές αρμοδιοτήτων φορέων του δημοσίου και αφετέρου να γνωμοδοτεί για τη σύσταση νέων φορέων. Τότε η επιτροπή, μέσα στο 1997, εξέδωσε γνωμοδότηση που έφτανε από το πόσα Υπουργεία πρέπει να έχουμε, πόσους δήμους πρέπει να έχουμε, μέχρι και τα νομικά πρόσωπα.

Εισήχθη θέμα στο Υπουργικό Συμβούλιο το 1997, μόνο για το τρίτο μέρος που ήταν για τα νομικά πρόσωπα. Το Υπουργικό Συμβούλιο εν μέρει, δέχθηκε αυτή τη γνωμοδότηση, στο μέτρο του εφικτού και υπήρξαν μεταφορές αρμοδιοτήτων, παραδείγματος χάριν βρεφονηπιακοί σταθμοί, στάδια και γήπεδα τοπικής εμβέλειας κ.λπ.. Έγιναν όλα αυτά τότε, με αυτήν την πρωτοβουλία και καταργήθηκαν ή συγχωνεύθηκαν αρκετά νομικά πρόσωπα.

Θυμάμαι, λοιπόν, τότε τον κ. Παυλόπουλο, ο οποίος έλεγε ότι όταν γίνει Κυβέρνηση η Νέα Δημοκρατία θα καταργήσει είκοσι χιλιάδες νομικά πρόσωπα και τον είχα ρωτήσει τότε, προσωπικά, ποια είναι αυτά τα είκοσι χιλιάδες, διότι εμείς στην επιτρο-

πή των φορέων είδαμε γύρω στα τρεις με τέσσερις χιλιάδες. Πού βγήκαν τα είκοσι χιλιάδες; Και μου είπε τότε ότι υπολόγιζε και τις ενορίες που είναι νομικά πρόσωπα, τις σχολικές επιτροπές και διάφορα άλλα τέτοια πρόσωπα ασήμαντα.

Αυτό που βλέπω στα δυο χρόνια της διακυβέρνησης είναι ότι διαρκώς συνιστώνται νέα νομικά πρόσωπα, κανένα δεν καταργείται και διευρύνεται ο δημόσιος τομέας, που νομίζω ότι είναι μια άποψη η οποία δεν διακρίνει την παράταξή σας, δεν διακρίνει και εμένα. Και εγώ έχω την άποψη ότι πρέπει να περιοριστούν.

Κλείνω επαναλαμβάνοντας αυτό που είπα και χθες, κύριε Υπουργέ, ότι η δική μου γνώση είναι ότι όταν ένας φορέας είναι εγγύτερα στο δημόσιο τομέα, έχει ευχερέστερη πρόσβαση στα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επομένως, το επιχείρημα ότι συνιστούμε αυτό το νομικό πρόσωπο για να έχουμε ευχερέστερη πρόσβαση στα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν ευσταθεί. Σας θυμίζω ότι το Εθνικό Τυπογραφείο, ως αυτοτελής δημόσια υπηρεσία έκανε άριστη χρήση κοινοτικών προγραμμάτων, εξ ου και μπόρεσε και αναβάθμισε την παροχή υπηρεσιών που προσφέρει.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Γάιος Μανώλης): Ευχαριστούμε και μετά

συζήτηση που είχαμε και χθες και σήμερα, θα ήθελα να απαντήσω σε ορισμένες από τις παρατηρήσεις που μου έγιναν και να διευκρινίσω τι είναι εκείνο το οποίο μπορούμε να κάνουμε αποδεκτό και τι είναι εκείνο στο οποίο εμμένουμε.

Έρχομαι στο πρώτο ζήτημα το οποίο αφορά την παράγραφο 3 του άρθρου 8, όπου προβλέπεται η εξουσιοδότηση με βάση την οποία είναι δυνατό να εξαιρούνται από την δημοσίευση στην «Εφημερίδα της Κυβερνήσεως» και άλλες δημοσιευτές πράξεις, για τις οποίες πάντοτε βέβαια, μπορεί να προβλεφθεί άλλο πρόσφορο μέσο δημοσίευσης. Η εξουσιοδότηση είναι αναγκαία και θα είδατε ότι δεν μπήκε με κάποια υπουργική απόφαση, αλλά με προεδρικό διάταγμα. Το προεδρικό διάταγμα είναι κανονιστικό στην περίπτωση αυτή. Γνωρίζετε ότι ακριβώς επειδή είναι κανονιστικό περνάει από επεξεργασία από το Συμβούλιο της Επικρατείας, το οποίο και κρίνει, και με βάση τη συνταγματικότητα, τη σχετική ρύθμιση. Γι' αυτό το λόγο ακριβώς και πρέπει να υπάρχει εξουσιοδότηση και υπάρχουν οι αναγκαίες εγγυήσεις, ώστε να μην υφίσταται οποιαδήποτε κατάχρηση. Και έτσι να μη δικαιολογείται κανένας φόβος ότι είναι δυνατόν να προβλεφθούν μη δημοσιεύσιμες πράξεις, οι οποίες κανονικά θα πρέπει να δημοσιεύονται. Το τονίζω.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Για ποιο λόγο το Συμβούλιο της Επι-

εκείνο που ούτως ή άλλως εργάζεται τόσα χρόνια εκεί. Το ερώτημα είναι, λοιπόν, το εξής: Να μην μετέχουν, δηλαδή, ο Ειδικός Γραμματέας ο οποίος έχει την ευθύνη του Εθνικού Τυπογραφείου και οι εργαζόμενοι; Δηλαδή θα ήταν ευχερέστερο να πάρουμε από τρίτους, όλο το διοικητικό συμβούλιο και να κόψουμε τον ομφάλιο λώρο που πρέπει να υπάρχει ανάμεσα στο νομικό πρόσωπο και στο Εθνικό Τυπογραφείο; Γιατί είναι κομμάτι του Εθνικού Τυπογραφείου αυτό. Αν του δίνουμε χωριστή προσωπικότητα είναι για να λειτουργήσει καλύτερα και να εξυπηρετήσει τους σκοπούς του. Αλλά ο ομφάλιος λώρος πρέπει να παραμένει.

Η αντίφαση είναι σε εκείνους που πιστεύουν ότι πρέπει να είναι δημόσια υπηρεσία αλλά δεν αποδέχονται το νομικό πρόσωπο. Το νομικό πρόσωπο δημιουργείται για τους λόγους που εξήγησα, αλλά από την άλλη πλευρά σας τονίζω ότι λέμε ότι πρέπει να υπάρχει αυτός ο ομφάλιος λώρος.

Εκείνο στο οποίο θα συμφωνήσω είναι ότι βεβαίως για να μην υπάρχει η απόλυτη διακριτική ευχέρεια του Υπουργού -που ούτως ή άλλως δεν θα μπορούσε να υπάρχει- προτείνω στην υποπαράγραφο γ' της παραγράφου 1 να προστεθεί το εξής: Εκεί που λέμε «δύο μέλη που επιλέγονται με τα αναπληρωματικά τους από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης», να προσθέσουμε «τα οποία έχουν τα ανάλογα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα που απαιτούνται για την εξυπηρέτηση των σκοπών του μουσείου». Και βάζω τυπικά και ουσιαστικά γιατί αν καθίσουμε να απαριθμήσουμε ειδικότητες, αντιλαμβάνεστε στην περίπτωση αυτή πού θα φτάναμε. Όταν βάζω «τυπικά και ουσιαστικά» είναι για να αφήσουμε τη δυνατότητα να κρίνεται έτσι.

Άρα, λοιπόν, η υποπερίπτωση γ' της παραγράφου 1 διατυπώνεται ως εξής: «δύο μέλη που επιλέγονται, με τα αναπληρωματικά τους, από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, τα οποία έχουν τα αντίστοιχα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα που απαιτούνται για την εξυπηρέτηση των σκοπών του μουσείου». Στο άρθρο 23 αναδιατυπώνεται, για να είναι καθαρό για τι μιλάμε, «στο μουσείο συνιστώνται 25» -και όχι 27- «θέσεις προσωπικού μεσαίας εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και δυο θέσεις με σχέση έμμισθης εντολής». Αυτή είναι η παράγραφος 1 του άρθρου 23.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΛΑΤΗΣ: Επιτρέπετε μια ερώτηση, κύριε Υπουργέ;

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Βεβαίως.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΛΑΤΗΣ: Στους Ο.Τ.Α., για παράδειγμα, υπάρχει πληθυσμιακός περιορισμός για τη χρησιμοποίηση νομικών συμβούλων. Δηλαδή, για να πάρει δεύτερο νομικό σύμβουλο ένας Ο.Τ.Α. πρέπει να έχει αν δεν απατώμαι πληθυσμό πάνω από εξήντα χιλιάδες ή ογδόντα χιλιάδες κατοίκους. Ένας έχει χιλιάδες θέματα που χρειάζονται νομική συμβουλή. Για ένα νομικό πρόσωπο, λοιπόν, που έχει είκοσι πέντε άτομα προσωπικό και ένα περιορισμένο τέλος πάντων αντικείμενο προβλέπετε δυο δικηγόρους με έμμισθη εντολή;

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Με συγχωρείτε. Δεν σημαίνει η έμμισθη εντολή ότι είναι ανάγκη να είναι δικηγόροι. Μπορεί να είναι ένας τεχνικός σύμβουλος. Είναι ανάγκη να τον πάρεις με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου; Ξέρετε τι σημαίνει αορίστου χρόνου. Κατόπιν τούτου σας λέω πως εσείς βγάλατε το συμπέρασμα ότι μπορεί να είναι δικηγόροι αυτοί. Όχι. Η σχέση έμμισθης εντολής προσιδιάζει σε πολλές άλλες σχέσεις. Αφήσαμε αυτή τη δυνατότητα ακριβώς γι' αυτό.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ζέττα Μακρή): Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί των άρθρων του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης: «Εθνικό Τυπογραφείο, Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και λοιπές διατάξεις».

Προχωρούμε στην ψήφισή τους χωριστά.

Ερωτάται η Επιτροπή:

Γίνεται δεκτό το άρθρο 1 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

Γραμματεία της Κυβέρνησης. Η εξέλιξη αυτή με είχε οδηγήσει τότε στην άποψη που διατυπώνω και τώρα, ότι το Εθνικό Τυπογραφείο πρέπει να είναι μία αυτοτελής δημόσια υπηρεσία, υπαγόμενη στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης, με γενικό διευθυντή, εάν θέλετε, μετακλήτ. Το Εθνικό Τυπογραφείο, λοιπόν, εδώ και χρόνια δεν έχει καμία ουσιαστική σχέση με το Υπουργείο Δημόσιας Διοίκησης και ορθώς.

Κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να κάνω σχόλια σε τρεις διατάξεις των δύο πρώτων κεφαλαίων.

Στο άρθρο 1 παράγραφος 6, προβλέπεται εξουσιοδότηση για έκδοση προεδρικού διατάγματος, με το οποίο μπορεί να συνενώνονται μονάδες εκτυπωτικές του δημοσίου τομέα.

Στην Επιτροπή δεχθήκατε, κύριε Υπουργέ, πρότασή μου να μην εξαιρούνται αυτής της δυνατότητας οι εκτυπωτικές μονάδες του Υπουργείου Οικονομικών. Όμως και πάλι να είστε βέβαιοι, ότι κανείς δεν θα στερήσει σε προαιρετική συγχώνευση εκτυπωτικών μονάδων.

Υποστηρίζω και υποστηρίζω την άποψη για υποχρεωτική συγκέντρωση όλων των εκτυπωτικών μονάδων στο Εθνικό Τυπογραφείο.

Άρθρο 8 παράγραφος 3. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα η Βουλή αποφασίζει ποιες πράξεις είναι δημοσιευτέες και ποιες όχι. Χαίρομαι μάλιστα που ο Υπουργός δέχθηκε πρότασή μου να παραμείνουν, ως δημοσιευτέες πράξεις και αποφάσεις που έχουν σχέση με τις υπερωριακές αμοιβές. Όμως, με την εξουσιοδότηση, η οποία παρέχεται με την παράγραφο 3 του άρθρου 8, είναι πολύ πιθανό με πράξη της εκτελεστικής εξουσίας να αναιρεθεί και ακυρωθεί αύριο η σημερινή απόφαση της νομοθετικής εξουσίας.

Δηλαδή, δημοσιευτέες κατά το νόμο πράξεις με προεδρικό διάταγμα, μπορεί η εκτελεστική εξουσία αύριο να τις βγάλει από την υποχρεωτικότητα της δημοσίευσης. Θα έλεγα ότι αυτό δεν είναι κομψό και είμαι αντίθετος. Από τη στιγμή που με το νόμο η Βουλή καθορίζει αναλυτικά και περιοριστικά, ποιες είναι οι δημοσιευτέες πράξεις, δεν είναι σωστό να μπορεί η εκτελεστική εξουσία να ακυρώνει, έστω και μερικά, αυτήν την πράξη της Βουλής.

Τρίτη παρατήρηση. Άρθρο 18 παράγραφος 2. Από την δωρεάν πρόσβαση μέσω διαδικτύου, εξαιρούνται τα τεύχη των ανωλύμων εταιρειών των Ε.Π.Ε. και του Γενικού Εμπορικού Μητρώου. Θεωρώ ότι δεν πρέπει να υπάρχει αυτή η εξαίρεση, η οποία στηρίζεται αποκλειστικά στις ανάγκες άντλησης εσόδων. Ο πολίτης πρέπει να έχει ευχερή και δωρεάν πρόσβαση σε όλα ανεξαιρέτως τα τεύχη της Εφημερίδας της Κυβέρνησης.

Και έρχομαι στο τρίτο κεφάλαιο. Καμία αντίρρηση για την άσκηση της δραστηριότητας, καμία αντίρρηση για την ανάδειξη του μουσείου και της Βιβλιοθήκης του Εθνικού Τυπογραφείου. Αλλά δεν αντιλαμβάνομαι γιατί πρέπει να συσταθεί νομικό πρόσωπο για την άσκηση αυτής της δραστηριότητας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δείτε τη σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου. Πρόεδρος, ο Ειδικός Γραμματέας του Εθνικού Τυπογραφείου. Πρώτο πρόβλημα, διπλή θέση. Είναι Ειδικός Γραμματέας, προϊστάμενος ενιαίου διοικητικού τομέα και είναι και πρόεδρος αυτοτελούς νομικού προσώπου. Θα έχει δυο θέσεις, δυο αμοιβές ενδεχομένως. Δυο μέλη του πενταμελούς διοικητικού συμβουλίου του νέου νομικού προσώπου είναι αιρετοί εκπρόσωποι των εργαζομένων σε άλλο φορέα στο Εθνικό Τυπογραφείο και όχι εκπρόσωποι των εργαζομένων στο νέο ιδρυόμενο νομικό πρόσωπο. Είναι ένα σχήμα, άκρως παράδοξο και πρωτοφανές. Σκεφθείτε στη διοίκηση μιας τράπεζας να μπορούν να μετέχουν αιρετοί εκπρόσωποι από τους εργαζόμενους σε άλλη τράπεζα. Και βέβαια και δυο ακόμα πρόσωπα ορίζονται από τον Υπουργό, χωρίς ίχνος ελαχίστων προδιαγραφών, χωρίς ίχνος κριτηρίων.

Διοικούμενο, λοιπόν, αυτό το νομικό πρόσωπο από τέτοια σύνθεση είναι κατανοητό, ότι δεν έχει κανένα λόγο αυτόνομης ύπαρξης και θα έχει και είκοσι επτά άτομα προσωπικό. Εγώ θα προσυπέγραφα να έχει και τριάντα, αλλά αυτά τα άτομα, ως ειδικών προσόντων άτομα, που ξέρουν από μουσεία, βιβλιοθήκες κ.λπ., να τα έχει το Εθνικό Τυπογραφείο.

Τι στήνουμε δηλαδή με το τρίτο κεφάλαιο του νομοσχεδίου;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στα δύο πρώτα κεφάλαια το συζητούμενο νομοσχέδιο εκπληρώνει σε μεγάλο βαθμό τους σκοπούς που αναφέρονται στην απολογική έκθεση. Κωδικοποιεί και επικαιροποιεί την ισχύουσα νομοθεσία, ανακατανέμει την ύλη σε νέα τεύχη, συμπληρώνει κενά, επιλύει προβλήματα που διαπιστώθηκαν στην εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας.

Έχω άποψη για το Εθνικό Τυπογραφείο και μάλιστα εξ ιδίας αντλήσεως, αφού επί οκταετία διετέλεσα Γενικός Γραμματέας της Κυβέρνησης. Να γνωστοποιήσω σε όσους δεν το γνωρίζουν ότι τα σημαντικότερα κείμενα που δημοσιεύονται στην «Εφημερίδα της Κυβέρνησης» παίρνουν το «τυπωθήτω» ως τελευταία υπογραφή από το Γενικό Γραμματέα της Κυβέρνησης. Μέχρι το 2002 η τελευταία υπογραφή ήταν του Υπουργού Δημόσιας Διοίκησης. Με δική μου πρωτοβουλία τότε και τη σύμφωνη γνώμη της τότε Υπουργού Δημόσιας Διοίκησης καταργήθηκε η τελευταία υπογραφή του Υπουργού και το «τυπωθήτω» τελειώνει με την υπογραφή του Γενικού Γραμματέα της Κυβέρνησης.

Θα σας πω ακόμα ότι ο έλεγχος νομιμότητας των υπό δημοσίευση σημαντικών πράξεων της διοίκησης γινόταν έως το 2001, δηλαδή έως την Αναθεώρηση του Συντάγματος, από δύο παρέδρους του Συμβουλίου της Επικρατείας. Με την Αναθεώρηση του Συντάγματος απαγορεύθηκε στους δικαστές γενικά η άσκηση διοικητικών καθηκόντων παράλληλα με τα δικαστικά και έτσι δεν μπορούσαν πλέον οι παρέδροι του Συμβουλίου της Επικρατείας να ελέγχουν τα δοκίμια και τη νομιμότητα των υπό δημοσίευση πράξεων και αυτή η δουλειά ανατέθηκε στη Γενική